

Hay que compartir

Algeciras? Wat heb je daar nou te zoeken? Natuurlijk, de kustplaats opensteenworp van Gibraltar is de geboorteplaats van Paco de Lucía, maar geldt verder niet bepaald als belangrijk flamencocentrum. Toen flamencodanseres Pastora (Wieneke Pastoor) en gitarist Haik Ahegian een jaar geleden naar Algeciras gingen, hadden zij niet verwacht dat zij er nu nog steeds zouden wonen, dat hun dochter er geboren zou worden en dat zij zouden werken met flamenco in het zuidelijkste deel van Andalusië. In een persoonlijk verhaal vertelt Wieneke hoe zij in Algeciras verzeild is geraakt en waarom zij er zolang is blijven hangen.

Het begon allemaal toen ik flamencodanseres Noelia Sabarea leerde kennen tijdens de workshop *bata de cola* van Belén Maya op het Festival de Jerez. We gingen samen oefenen en raakten bevriend. Snel werd me duidelijk hoe zij flamenco in haar aderen heeft stromen, hoeveel ze kan en weet. Het zit in de kleine dingetjes, hoe ze reageert als ze een *bulerías* opzet in de auto, hoe ze haar schouders ophaalt. Op een dag nam ze Haik en mij mee naar Algeciras en we waren meteen onder de indruk van de zee, de haven, de bergen eromheen en de ongedwongen sfeer. We waren er maar een uur, maar het was genoeg om te besluiten hier ons werk verder te ontwikkelen tijdens mijn zwangerschap.

Noelia bracht Haik in contact met de gitarist Salvador Andrades en dat klikte. Later vroeg Salvador Haik zijn muziek uit te schrijven, om hiermee een lesmethode te ontwikkelen. Salvador is een directe leerling van Paco de Lucía en speelde o.a. met Camarón de La Isla en Tomatito. Hij vond het bijzonder dat een student van het Conservatorium uit Nederland helemaal bij hem les kwam nemen. De artiesten uit Algeciras zijn relatief onbekend. Het is een plek waar je niet zomaar komt. Veel artiesten hebben niet eens een website en doen evenmin aan publiciteit, zoals bijvoorbeeld Antonio Carrasco, de zanger in het gezelschap van Noelia. Hij zong bij

het Ballet Nacional, de Compañía Cristina Hoyos, Antonio Canales, Matilde Coral, Isabel Bayón en Montse Cortés, El Viejín en ga zo maar door. Of José Manuel León, de zoon van Salvador, een talentvolle jonge gitarist die o.a. werkte met Gerardo Núñez, Moraíto en Carmen Linares.

Mensen als Salvador en Noelia zijn bereid hun kennis te delen over wat flamenco maakt tot wat het is, en geven heel goed les in de basis. Ook kunnen ze lang stilstaan bij een detail. Uiteindelijk gaat het ons juist om die details, zijn dat de dingen waar je adem van stukt. Zij zijn beiden ontzettend gul, geven hun leerlingen kansen. Hun werkwijze doet denken aan hoe vroeger een ambacht werd aangeleerd en overgedragen.

Voor de bevolking in Algeciras is flamenco een vanzelfsprekend onderdeel van hun cultuur. Mensen sturen hun dochter naar flamencoles, zoals bij ons naar jazz- of klassiek ballet. Toen Noelia me vroeg om les te komen geven, was ik vereerd maar ook terughoudend, als Nederlandse in Andalusië. Ze was heel stellig en zei: "Ik heb genoeg naam hier, dat als ik iemand vraag om les te geven, dat dat dan wordt gerespecteerd." En dat blijkt. Uiteindelijk wijkt het ook niet veel af van het lesgeven in Nederland, al scheelt het wel dat mensen al vertrouwd zijn met flamenco en hier twee keer per week naar les komen. Natuurlijk keken sommigen raar op toen er een buitenlandse voor de klas stond en toen Haik al gitaarles gaf terwijl hij nog geen twee woorden Spaans sprak. Maar over het algemeen zijn mensen er niet zo mee bezig. Misschien ook door de nabijheid van Gibraltar en Afrika is men hier gewend aan verschillende nationaliteiten. Antonio Carrasco woonde zelf tien jaar in Japan en spreekt de taal vloeiend. Hij zegt dat mensen *de fuera* (uit het buitenland) flamenco vaak meer op waarde weten te schatten dan het Andalusische volk zelf.

Deze streek is de toegang tot veel werelden, met Gibraltar naast de deur en Marokko dat je letterlijk aan de overkant ziet liggen, het boerenleven in de *campo* en de *pueblos blancos* (witte dorpjes) langs de weg naar Ronda. Er zijn veel natuurgebieden, met prachtige bergen, bossen, meren en duinen. Belangrijke Andalusische steden zoals Jerez, Cádiz en Málaga zijn ongeveer één uur hiervandaan. Algeciras is, op het oude centrum na, zeker geen mooie stad. Het is ook niet ingericht op toerisme. Dat was in het begin lastig. Stond je te wachten op de bus en dan kwam die gewoon niet. Hoewel er mooiere steden in Andalusië zijn, is het voor ons ideaal om flamenco en de cultuur hier van dichtbij mee te kunnen maken. De gewoontes, tradities, de manier van leven, de repetities in de academie om de hoek, de familie van Noelia om op terug te vallen.

Het bijzondere is dat je weet dat Paco de Lucía hier is opgegroeid. Dat hij hier op

het strand speelde en door de straten liep. Ineens kom je een naam tegen op een straatbord die je kent van zijn cd's: Callejón del Muro. Je leert dat de *siroco* de warme wind uit de Sahara is. Of je hoort het geluid van de kerkklokken van de Plaza Alta dat in een van zijn opnames is verwerkt. Camarón heeft een groot deel van zijn leven in La Línea gewoond, een stadje verderop, en zijn familie woont daar nog. Juist door de kleine dingen gaat de flamenco leven. De zigeunerbuurmeisjes die je een *bulerías* hoort zingen, een opa op straat die even tussendoor een *pataíta* doet voor de kleine.

Inmiddels zijn we hier nu ruim een jaar, onze dochter Sirun is geboren in mei. Mensen noemen haar een *Especial* (letterlijk 'speciale', maar hier betekent het iemand die uit Algeciras komt) en grappen dat ze al dansend ter wereld is gekomen. Het was bijzonder om hier zwanger te zijn, want zwangere vrouwen worden op handen gedragen. Er staat in het centrum zelfs een standbeeld voor de moeder. Het zorgen voor elkaar en het familieleven zijn heel belangrijk. Toen ik in het ziekenhuis lag, stond onaangekondigd de hele familie van Noelia om mijn bed en toen Haik thuiskwam, stond de moeder van Noelia letterlijk voor de deur met een bordje eten. Dat ontroert ons heel erg, deze menselijkheid. 'Hay que compartir' ('je moet delen') zeggen mensen hier vaak. Zo eenvoudig, zo waar.

Wieneke Pastoor 'Pastora'

Meer informatie over Pastora en de artiesten over wie zij vertelt, vind je op de websites:

www.pastora.nl
www.noeliasabarea.com
www.salvadorandrades.com

Op 19 maart treden Noelia Sabarea en Antonio Carrasco op in Panama in Amsterdam. Zie de rubrieken Noticias en Vámonos.

Salvador Andrades
foto: Filip Swinarski

Flamencofamilie op stap

Salvador en Haik

Sirun met mamma na optreden
Rechts danseressen Raquel en Noella

Haik en José Manuel León

Noella Sabarea
Foto: Pedro Rodriguez

Fiesta